

ובנזהוריין. מהתהמָא באַרבע אַתעון דשְׁמָא קְדִישָׁא,
דוֹזָהָרִין וְגַצְאִין עַל גַּבֵּי הַהָוֹא חַלוֹגָא. זַיְמַנִּין אַתְגָּלִיִּין, זַיְמַנִּין
אַתְטֶפְּרָן. וְאַחֲרֵי לֵי באַתָּר חד, בְּתוֹת שֶׁל צְדִיקִים, בְּדָרְגֵין
ינְתִיר עַל כּוֹלָהוּ.

מִדְרָשׁ הַגְּאַלְמָם עַל אִיכָּה

שְׁלַחוּ לְהוּ בְּנֵי בָּבֶל לְבָנֵי אַרְעָא קְדִישָׁא, לֹן יָאוֹת לְמַבְּכֵי,
לֹן יָאוֹת לְמַעֲבֵד הַסְּפִידָא עַל חַוְרָבָן בֵּית אֱלֹהָנָא, עַל
דָּאַתְבָּדְרָנָא בֵּינוֹנָא עַמְמִיאָא, וְאַיתָּה לֹן לְמַיְפָתָח הַסְּפִידָא,
וְלְפִרְשָׁא אַלְפָ"א בֵּיתָא, דְּשָׁלָח מְאַרְיִי עַלְמָא לְהַסְּפִידָא
דַּחוּרָבָן בֵּיתָיה.

שְׁלַחוּ לְהוּ בְּנֵי אַרְעָא קְדִישָׁא, יָאוֹת דָּאַתָּו אַתְבָּדְרָתָו בֵּינוֹ
עַמְמִיאָא, וְאַתָּו לְבָר מְאַרְעָא קְדִישָׁא, וְיָאוֹת לְכוֹ
לְמַבְּכֵי עַלְיִיבּוֹ וְעַל גַּרְמִינִיבּוֹ, דְּגַפְקָתָו מְנַהּוֹרָא לְחַשּׁוֹכָא,
בְּעַבְדָּא הַגְּנִיפִיק מִבֵּי מְאַרְיִיה. אַבְלָן אַיתָּה לֹן לְמַבְּכֵי
וְלְמַעֲבֵד הַסְּפִידָא, וֹlon שְׁדָר קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְפָרָא
דַּהַסְּפִידָא, דָּאַנְנוּ בְּנֵהָא דְּמַטְרוֹנִיתָא, וָאַנְנוּ מְבָנִי בֵּיתָה,
וִידְעַין יַקְרָא דְּמְאַרְיִי עַלְמָא. וֹlon יָאוֹת לְמַבְּכֵי, וְלְפִרְשָׁא אַינְנוּ
אַלְפָ"א בֵּיתִיִּין.

וָאַנְנוּ יַתְמִין בְּלֹא אָבָא וְאָמָא, וּמְסֻתְּבָלִין עַיִינִין לְבָותְלִי
בֵּיתָא דְּאִימָנָא, וְהָא אַתְּחַרְבּ, וְלֹא אַשְׁבַּחַנָּא לָהּ.
דְּהָוֹת יַנְקָא לֹן בְּכָל יוֹמָא, בְּיוֹמִין קְדָמָאיִין, מְשִׁפְרוֹ דִּילָה.
וְהָוֹת נְחִימָת לֹן, וּמְמַלְלָת עַל לְבָנָא, כְּאָמָא לְבָרָה. בְּדָבָר

אחר (ישעה ס) באיש אשר אמו תנחמו וגנו.

והשׁתא אַסְתָּבֵלָן עִינֵין לְכָל סֶטֶר, וְאַתְרַ בֵּית מֹתְבָא
דְּאִימָנָא אַתְבָּלֶל, וְהָא אַתְחָרָב. נְבָטָשׁ רִישָׁא
לְכֹתְלִי בֵּיתָא וְמוֹתָבָה. מְאָן יְנַחַם לֹן, וְמְאָן יְמַלֵּל עַל לְבָנָא,
וְיִגְזַין עַלְנָא קְפִי מְלָבָא.

בד הַוִּינֵן חַטָּאוֹן קְפִי אֲבוֹנָא, וּסְלִיק רְצֻוֹעָא לְאַלְקָאָה לֹן,
אַיְהִי קְיִימָת לְקָפֹן, וּמְקַבֵּלָת מֶלֶקְיָה דְמֶלֶךָא, בְּגַזְוִין
לְאַגְנָא עַלְנָא. בְּדָבָר אַחֲר (שם נ) וְהָוָא מְחַלֵּל מְפַשְׁעָינוּ
מְדָבָא מְעֻזּוֹנוֹתֵינוּ כּוֹי וּבְחַבְרָתוֹ נְרָפָא לֹנוֹ. וְהַשְׁתָא אַיְמָא
לִית לֹן, וּוְיִלְזָן, וּוְיִלְכֹן. לֹן יָאָות לְמַבְבָּי, לֹן יָאָות
לְמַסְפָּה, לֹן יָאָות לְפָתָרָא אַיְנוֹן מִילִין דְמַרְיוֹן, לְאוֹדָעָא
לְהֹן, לְאַיְנוֹן דִּידָעָן לְמַבְבָּי מַלִּין דְהַסְפִּידָא.

גָּקָרָב בְּכָל יוֹמָא לְגַבֵּי עַרְסָא דְאִימָנָא, וְלֹא גַּשְׁפָח לְהַתְּפִן.
גַּשְׁאָל עַלְהָה, לִית מְאָן דִּיְשָׁגָה עַלְנָן. גַּשְׁאָל לְעַרְסָא
דִּילָה, אַתְבָּלֶלֶלָא. גַּשְׁאָל לְכּוֹרְסִיאָ, נְפָלָת. גַּשְׁאָל לְהִיכְלִין
דִּילָה, אַוְמָאָן אַיְנוֹן דְלָא יָדָעָן מִינָה. גַּשְׁאָל לְעַפְרָא, רְשִׁימוֹ
דְעַקְבָּתָא לִית תְּפִן.

גַּשְׁאָל לְאִינְרָא, הָא אִינְרָא אַתִּיב לֹן, דַתְּפִן יִתְבָה מַבְבָה
וּמַיְילָלָת עַלְנוֹ וְאַזְלָת מַבְבָה, צוֹוחָת בְּקוֹל מַרְיוֹן עַלְנוֹ,
מַאִינְרָא לְאִינְרָא. בָּמָה דָאָת אָמָר, (שם כב) מָה לְךָ אִפּוֹא בַּי
עַלְית בְּלַד לְגַגּוֹת. גַּשְׁאָל לְאוֹרְחִין וּשְׁבִילִין, בְּלַהו אָמְרִין
דְשָׁמָעוֹ קָל מַרְיוֹן דְבִכְיָה, דְמַבָּבָה עַל בְּנָהָא, וְלֹא יָדָעָן לֹאָן

אסטלקה.

לוּ יָאֹת לְמַבְּכֵי, לוּ יָאֹת לְמִיסְפֵּד. נִנְשַׁק עֲפָרָא דְּרֶגֶלֶתֶת, נִנְשַׁק אֶתְר בֵּי מַוְתָּבָה, נִנְשַׁק כּוֹתְלִי הַיכְלָא, וְגַבְּכֵי בְּמַרְירִוּ. אָנוּ נִפְתָּח בְּהַסְּפִידָא, דְּחַמְּינָן בְּכָל יוֹמָא בְּלֵהָאי. גַּבְּכֵי פְּדִיר וְלֹא אִתְגְּנֵשִׁי מַרְירִוּ דְּבָכְיָה מִינָּן.

פרתחו אַיְנָהו וְאַמְּרִי, (אייה א) **איַיְהָא יִשְׁבָּה בְּדֶרֶד הָעִיר, בְּתִיב** (ישעה בב) **כִּי יּוֹם מַהוּמָה וּמַבּוֹסָה וּמַבּוֹכָה וְגַ�ו.** **כִּי יוֹם.** **חַד יוֹמָא אַית לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, רְחִימָא דְּנַפְשִׁיה,** בְּלִילָא **מִבְּלָשָׁר יוֹמָין, שִׁית יוֹמָין בְּלִילָן בֵּיה, וְהַוָּא בְּלָלָא דְּבָלָהָג.** **וְעַל דְּאַסְגִּיאוֹ חֹזְבִּין, אַסְטְּלָק לְעִילָא, לְבִי עַלְמָא דְּחַיִין.** **כְּדִין מִתְחֻות שְׁפּוֹלִי מִשְׁבְּנָא,** קַם יוֹמָא דְּמַרְירִוּ, יוֹמָא **דְּבָכְיָה, יוֹמָא דְּצַעֲרָא, יוֹמָא דְּאַיקְרִי מַהוּמָה וּמַבּוֹסָה וּמַבּוֹכָה, וְעַל בְּגֹו מִשְׁבְּנָא, וְשִׁיצִי וְסָאִיב.** **וּרְבּוֹנָא דְּמִשְׁבְּנָא, אָול וּעֲרָק וְאַתְּתָּרָךְ מְגֹו מַוְתָּבִיה לְגֹו טֹרָא דְּלָבָר,** **וְלְגֹו טֹרָא דְּחַרְוב, וּמִשְׁבְּנָא אַתְּחַרְבּוּ.**

לְבָתָר, נִחְתָּה הַהָוָא יוֹמָא עִילָּאָה, **דְּאַסְטְּלָק,** שָׁאל עַל **מִשְׁבְּגִיה,** וְהָא אַתְּחַרְבּוּ. **עַל וְאַשְׁנָה עַל מְאַרְיִי דְּמִשְׁבְּנָא, מְטַרְוִינִיתָא רְחִימָתָא דְּנַפְשִׁיה,** וְהִיא אַתְּתָּרְכַּת וּעְרָקָת, וְכָל בְּגִינִּיה סְתִיר. **כְּדִין שָׁאָרִי לְמַגְעִי, גּוֹעָא בְּתָר גּוֹעָא, בְּגִהִימָוֹ דְּתַרְגְּנוֹלָא עַל נַוקְבִּיה.** הַדָּא הוּא דְּבָתִיב, (שם) **מְקַרְקָר קָר, נִהְיָמו בְּתַרְגְּנוֹלָא.** קִיר, רְבּוֹן שְׁלִיטָא.

וְשֹׁוע אֶל הָהָר, עַבְּיד שֹׂועָה וְצֹוֹחַ לְגַבְּיִ טֹרָא, דְּעַרְקָת תִּמְןָן.

מְטוּרָגִינִיתָא. עֲבֵיד שׁוֹעַ צִוְחַ וְקָרֵי בְּנָהִימָו דְּבָכִיה
אַיְכָה. אַיְכָה רְחִימָתָא דְּנֶפֶשָׁא, אַיְכָה שְׁפְנִיגָּתִי שְׁלִימָתִי,
אַיְכָה יְחִידָתָא דְּילִי, דְּאַתִּיחָדָא עַמִּי בְּיְהוּדָא. אַיְכָה דְּהַווֹת
גְּטַלָּא בְּכָל יוֹמָא, חַמְשָׁ וְעַשְׂרִים אַתְזָוָן דְּיְהוּדָא, וְאַתְקָרִיאָת
בְּהַעַל דָּא.

אַחֲתִי בְּרָתִי אַטִי, לְאַז אַזְוָתָ, לְאַז פְּנִית לְמִיהָה. אַנְזָן
דְּשָׁמְעֵין בְּכָל יוֹמָא קְרֻקוֹרָא דָא דְּרַבּוֹגָנָן, לְזָן יָאוֹת
לְמַבְכֵי, לְזָן יָאוֹת לְמַסְפֵד, לְזָן יָאוֹת לְמַפְתָח אַיְכָה. אַיְכָה
יִשְׁבָה בְּדָד וְנוּ.

רְבִי לְוַיְטָס חֹזֶזֶה פְּתָח, (בראשית ג) וְאַיְכָה אָשִׁית בִּינָה וּבִין
הָאָשָׁה וּבִין זָרָעָה. דְּבָבָו סְגִי הָוה מִן יוֹמָא דְּאַתְבָּרִי
עַלְמָא, עַל עִילָה דְּעִיטָא דְּנַחַשׁ, מִהָהִיא שְׁעַתָּא דְּאַתְלַטְיָא,
אַתְדְּחִיָּא מְקַפֵּי תְּרֵעָא דְּמַלְבָּא, וְהָוָא בְּמַיִן תְּדִיר בֵּין גְּדָרִין
הָעַלְמָא, בֵּין אַינְנוּן גְּדָרִין דְּאָוְרִיאָתָא, בֶּל אַינְנוּן הָדְשִׁין בְּעַקְבָּא,
בְּאַינְנוּן גְּדָרִין, נְשִׁיךְ לְזָן.

וְוי דְּאָשְׁבָח, וְוי דְּגַשְׁיךְ. וְוי עַל דְּבָבָו בִּישָׁא דְּאַתְגַּטִיר. עַל
דְּבָבָו בִּישָׁא דְּהַווֹת לִיה בְּהָאֵי אָשָׁה, דְּאַתְקָרִיא אָשָׁה
יָרָאת הָא. דְּבָבָו בִּישָׁ גַּטָּר לְהָמָן יוֹמָא דְּאַתְבָּרִי עַלְמָא, עַד
דְּתִיבָר לְהָבְתִירָו, לְמַשְׁבָב לְעַפְרָא.

(איכָה ג) "אַיְכָה יִשְׁבָה" בְּדָד "הָעִיר" "רְבָתִי" "עַם" "הִיְתָה",
אַסְתָּבָל בְּאַתְזָוָן דְּרִישָׁ פָּל תִּיבָה וְתִיבָה, וְתִשְׁבָח
גְּטִירָו דְּבָבָו בִּישָׁא, דְּאַתְגַּטְרָא, עַד דְּאַתְחַרְבָּ בִּי מְקַדְשָׁא.

איב"ה רעה ברישית אתוון, אנתג'טיר לה לה היא אשת חיל,
בתבירו דבי מקדשא, למשכבר לעפרא.

הדא הוא דכתיב, (איכה א) "באלמנה רבתי" בגוים "שרתי"
במדינות היהת למס, תקרה למפרע ברישית אתוון,
לה בשברך. בתבירו דבי מקדשא, בתבירו דכניישתא
רישראל, דבבו בישא ארביק לה בשברך.

אicha דאתדקמת לה היא איבח רעה דא, קל דגחש, קל
MRIYO דבכיה ברקיעין. אלין קראן איבח, ומטרא
אחרא קראן איבח. הדא הוא דכתיב, ואיבח אשית בינך
ובין האשה, בין סטרא דא, ובין סטרא דא, אשתח
בחרבן בי מקדשא. ובקרא קדרמה אתרשים כלל למנדע
ריהאי כ"ה, ארביק לה איב"ה רעה, אנטיג'טיר לה מיום
דאתברי עלמא.

איבח ישבה ברד, רבי הרבינס פתח, (בראשית ו) ויגרש את
האדם ויישבו מוקדם לגן עדן. ויגרש את, דא בנסת
ישראל. בחרבן בי מקדשא, דאתתרכבת בתירוכין,
דאשתלחת בשלוחין, ברס"י דמלבא נפלת.

ויגרש את, דא ברס"י דמלבא. ווי דאתתרכבת, ווי דנפלת.
האדם, ההוא דשליט על בורס"י, דכתיב ביה
(יחזקאל ו) ועל דמות הכסא דמות במראה אדם בו. נפלת
ברס"י, נפל כלל.

וישבן, ההוא דתפקיד לדא, אשכין ואשרי יישובא אחרא,

בְּהִיפּוֹכָא. בְּשַׁעַתָּא דְאַתְּחַרֵּיב בֵּי מִקְדָּשָׁא, סְלִיק
לְכִבּוֹד עִילָּאָה לְעִילָּא, וְאוֹזֵיר דִּיוֹקְנִיהָ מִכְמָה דְתָבוֹת.
וּכְרוּסִיא נְטִילָה מְגִיה וְאַתְּפֶרֶשׁ.

כְּבִיכּוֹל אֲשֶׁרִי לְפָנֵן עַדְן עִם כָּרוֹבִים לְתָתָא, וְאַתְּפֶרֶשׁ *)
מִהַהוָּא בְּבּוֹד עִילָּאָה. וְאֲשֶׁרִי לְהַהְיָא לְהַט הַחֶרֶב,
לְמִיקְם בְּרוֹכָתָא דְרַבְגּוֹתִיהָ, לְמִיטָר וּלְמִישָׁב וּלְמִסְתִּיר,
הַהְוָא אָוֹרָה דְאַגְנִיד מַעַן הַחַיִים.

וְשֶׁלְמָה מַלְכָא צֻוָּה וְאָמָר, (משל לו) תְּהַת שְׁלוֹשׁ רְגִזָּה אַרְץ
כִּי תְּהַת עֲבָד בֵּי יְמָלוֹךְ כִּי וּשְׁפָחָה בֵּי תִּרְשָׁ
גְּבָרָתָה. שְׁפָחָה לִנוּ, גְּבָרָתָה לְבָר. אַيְכָה יִשְׁבָה בְּדָר, מַאי
בְּדָר. כְּמָא דְאַתְּ אָמָר, בְּדָר יִשְׁבָ מְחוֹזָה לְמַחְנָה מוֹשָׁבוֹ.

אַיְכָה יִשְׁבָה בְּדָר, ר' חַנִּינָאִי וּרְבָנָו פָּתָחִי קָרָא בְּאָדָם
הָרָאשׁוֹן. (בראשית ב) וַיַּקְחַ ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיַּגִּיחַ הַ
בָּנָן עַדְן וְנוּ. וַיַּקְחַ, בְּמַה לְקָחוֹ. ר' חַנִּינָאִי אָמָר, לְקָחוֹ
בְּדָבָרִים. בְּדָבָר אַחֲר (וַיַּקְרָא ח) קָח אֶת אַהֲרֹן. וּרְבָנָו אָמָרָו,
לְקָחוֹ בְּרוֹתָה. בְּדָבָר אַחֲר, (מלכים ב ט) הַיּוֹם ה' לְקָח אֶת אַדְנִיךְ
מַעַל רַאֲשָׁה.

וַיַּגִּיחַ הַבָּנָן עַדְן, בְּדֵי לְהִיּוֹת לוֹ מִנוֹתָה, לְדִעָת וּלְהַבִּר
הַחַכְמָה וַהֲתֹורָה. דָאָמָר רַבִּי חַנִּינָאִי, הַתּוֹרָה
לִימְדָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְאָדָם. הַרָּא הָוּא דְבַתִּיב, (איוב כח)
או רָאָה וַיַּסְפֵּרָה וְנוּ, וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְהִי מַלְאָכִי הַשְּׁרִת
מַקְלִיסִין לִפְנֵינוּ.

עד שראה סמאמ'ר ליה בשמים, ונטקנא בו, וירד מן השמי'ם בדמות צל על נחש. הנחש נראה, והצל עליון, תקפא וחילא דיליה.

קרב ההוא נחש לנבי איתה, והוא עתה קלה מן האיש. מכאן ואיתך לא אטרחת, אלא באיתך אחרא. (בראשית י) ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים, מיד פתח באף. מהכא, בבחלת דבריו של אדם ניכר מי הוא. כך הוא פתח באף, להודיע מי הוא.

גטל סימן זה, אם תקבל, אם לא תקבל. והמשיבה בדברים, עד שפתחה אותן מ"מ, ואמרה מבל עין הגן אבל נאכל. מיד גטל הנחש אותן, וישם אותה על זרעו השמאלית, והיה ממתין על ואיזו תי"ו מפיה, כדי להיות מות נבון לפניהם.

התחיל לפותה, עד הבתיב, (שם) ותרא האשה, בטעמה סגי ותקיף. מלפה, שפרחו האותיות ואיזו תי"ו, וסלקי להתחבר עם אותן מ"מ. אותן מ"מ הייתה עולה ויורדת, ולא הייתה מתחברת עמהם, עד שנפתחה. ופרחו ואיזו תי"ו, ד' ומניין, ואקיפו לאות מ"מ לד' סטרין. בתיב, (בראשית י) ותקה מפרי ותאבל ותתן גם לאישה ותפקחנה עיני שנייהם. היא ד' ומניין ו' ת'. מלפה, שסבבו לאות מ"מ לאربع אדרין, ומה"מ בaczua, מות בבל סטרין.

כמִדְבָּר אחר, (ירמיה ט) כי עליה מות בחלוגיננו. דא סמאלי, דאי הו תרד מחלוגני שמייא. וועל דא מי גבר יחייה ולא יראה מות. מיד שלט בה, וחתול בה זוהמא. נחת קודשא בריך הוא למייחמי, ויתחבא האדם ואשתו.

טא חוו, קודם שחטאנו, היהת השביבה עצרה על ראשיהם, להיות בשבילים שורה על העולם. ביון שחטאנו, בביבול, תשכח, ואספהlectת ולא שליטה. וקודשא בריך הוא שארי לקוינן, ואמר אייבה, מה תהא מינה, שלטנותא אעדו מינה. אופ הכא בחורבן בי מקדשא, שלטנותא אעדו, וקודשא בריך הוא שארי למיסף, ואמר אייבה, מה תהא עלייה.

* אייבה, רבוי פגחים פתח, (ירמיה לא) קול ברמה נשמע נהי בכוי תמרורים וגנו. בשעתה דאתחרב בי מקדשא, ואתוקד. אתה קלא ואיתער על קבריו אbehon קדרמאי, ואמר, אbehon קדרמאי, אתה דמיין בשינחה, ולא ידעיתון צערא דעלמא, בניכzon דגעלתון בעראה, ואעליתון בהימנوتא סגי דקדושא בריך הוא, הא מיתו, והא אתקטלו, והא אולו בגולותא בין שנאייהון, ידיהון מהדקון לאחורא, מיתין בכפנא, בתיהון אתוקד. אז רחמיין דילבון, אז מהימנوتא דילבון, כמו איתערו לנבייהו.

מיד איתערו אbehon ואטהון, ואולו לנבי משה, אמרו ליה, משה רעה מהימנא, אז אינון בניין, אז שבכת לוז. מיד

איתער משה, ואזל עטַהוֹן לְגַבֵּי יְהוָשָׁעַ. אמר ליה, בני אֶחָד
אלֵין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפָקַנְגִּי קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַלְיָהוֹן,
וְשִׁבְקִית לֹזֶن בִּידָה, אֵן אַיִּנוֹן.

אתיב יהושע ואמר, רビינו משה, באָרְעָא קָדִישָׁא שְׁבָקִית
לוֹזֶן, וְפֶלִיגִית לוֹזֶן אָרְעָא עַל פּוֹם עֲרָבָא, בְּמַה
דְּפָקַנְתִּי, וּבְלָהוֹ שְׁבָקִית גָּבָר עַל אַחֲסָנָתִיה וְעַל עַדְבִּיה.
ומיד אָזְלָו בְּוַילָהוֹ לְאָרְעָא קָדִישָׁא, וְאַשְׁכַּחַו לְהָדָאתְחַרְבָּא,
הַלָּא אָשְׁתַּמְעַבְּהָ קָלָא. עַלְוָו גַּבְּיָ מְקַדְשָׁא, וְחַמוֹ
דְּאַתּוֹקָד. עַבְדוּ בֵּיהַ הַסְּפִידָא, עד דְּאָשְׁתַּמְעַבְּקָל מְרִירָוּ
דְּבָכִיהַ לְרֹום שְׁמִיאָ, וּבָל מְלָאָכִי עַילְלָאִי בְּכָו עַמְּהוֹן לְעַילָּא.
איתער קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא וְאַתָּא לְגַבֵּיהָן, וְאַשְׁבַּחַ לוֹזֶן
מְמַרְרִין בְּקָל בְּכִיהַ, גַּו עַפְרָא דְּמְקַדְשָׁא. אמר לוֹזֶן,
רְחִימָנִין דְּנֶפֶשָׁאִי, מֵה אַתָּוֹן הָכָא, (ירמיה יא) מָה לִידִידִי בְּבִיתִי.
קָם אַבְרָהָם סָבָא בְּקָדְמִיתָא, אמר קְמִיהַ מְאַרְיִי דְּעַלְמָא, אַתָּה
יָדָעַת דְּאַזְוְלִית קְמַד בְּאוֹרָחַ קְשׁוֹט. עַשְׁר זְמִינָנִין נְסִית לִי,
וְקִיּוּמִית בְּכָלָא. בְּנֵי אֵן אַיִּנוֹן, לֹא שְׁמַעַנָּא קָל מְלִיחָוֹן
בְּאָרְעָא דְּאוּמִית לִי, לְקִיּוּמָא לְהֹזֶן בָּה.

אמֶר לֵיהַ קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הִיא, אֵי אַבְרָהָם רְחִימָנִין דְּנֶפֶשָׁאִי,
(שם) וּבְשָׁר קְדַשׁ יַעֲבְרוּ מֵעַלְיָהָה. בְּטִילָוּ מִינִינִיו בְּרִית
קָדִישָׁא, וּפְלָחוּ עֲבוֹדָה זָרָה, וְעַל דָּא אִיהָקָפָת רָוּגְזָאִי בְּהֹזֶן,
וּבְגִינְךָ אוֹרִיךְ לוֹזֶן בְּמַה זְמִינִין, וְלֹא תָבוּ קְדָמִי.

כִּיּוֹן דְּשִׁמְעָ אַבְרָהָם כֵּד אָמֶר יְמָהוּ עַל קְדוֹשָׁת שְׁמָךְ בְּלָ

אַיִלּוֹן חֹבֵיהֶן בְּינֵי עַמְּמִיא, עַד דִּיהָא רַעֲנֹא דִילֵךְ
לְאַתְּבָא לוֹן לְגַבְּהָ. וּבֵן בְּלָהּוּ בְּגֻווֹנָא דָא, וְאַזְלוּ לְהָדָה.
אַשְׁתָּאָרָת תִּפְנִין רְחִיל, וְאַרְיִמְתָּ קָל בְּכִיה בְּמַרְיוֹן דְתִמְרוֹרִים,
אָמַר לָהּ קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, רְחִיל, מָה אַתָּ מַבְכָּה.
אָמַרְתָּה קְפִיהָ, וְלֹא אָבְכָה, בְּנֵי אַיִלּוֹן אַיִלּוֹן, וְמָה חַטָּאוֹן לְגַבְּהָ.
אָמַר לָהּ עַלְוֹ צָרָתִי לְקָמִי, וְעַלְוֹ לָהּ בְּבִיתִי. מִיד אָמַרְתָּה,
וּכְיֵלָא עַבְדִּית אַנְאָ יְתִיר, דְאַעֲלִילָא צָרָתִי בְּבִיתִי.
דְתִגְנָן, בְּשַׁעַתָּא דְכִתִּיב, (בראשית כט) וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרְחִיל בַּי אָחִי
אָבִיהָ הָזָא, אָמַר הַזְּדוּגִי לְגַבְּאֵי, אָמַרְתָּה לֵיהֶ אֵין,
אָבָל אַחֲתָא אַתָּ לֵי קְשִׁישָׁא מִינָּא, וּמְסַתְּפִינָא מַאֲבָא,
דְרַמְאָה אִיהָו. מִיד וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרְחִיל, בַּי אָחִי אָבִיהָ הָוּ
בְּרַמְאֹותָא.

מִיד יָהָב לָהּ סִימְגִין. בֵּין דְעַאלָת לְאָה בְּהָהָוָא לִילִיא,
אָמַרְתָּה רְחִיל, הַשְּׂתָא מְתַבְּפָא אַחֲתִי, אַזְלָת וּמְסָרָה
לָהּ סִימְגִין.

וּעל דָא אָמַרְתָּה לְגַבְּיִ קָוְדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, וְאַנְאָ לֹא עַבְדִּית
יְתִיר, דְאַעֲלִילָא צָרָתִי בְּבִיתִי. וְאַתָּ דְכִתִּיב בְּךָ, רְחוּם
וְחַנּוֹן אַרְךְ אֲפִים, הַוָּה לְךָ לְאַעֲבָרָא עַל חֹבֵיהֶן.

וּבְכָל מָה דָאָמַר לָהּ, לֹא קְבִילָת תְּנַחּוּמִין. הָדָא הוּא דְכִתִּיב,
(ירמיה לא) קֹול בְּרַמָּה נִשְׁמַע וְנוֹי בַּי אַיִלּוֹן. לֹא בְעַאת
לְקַבְּלָא תְּנַחּוּמִין. מַאי טַעַמָּא. בְּגַיְן בַּי אַיִלּוֹן, בְּיוֹמִין קְרַמְאִין
לְאַשְׁרָא בְּינֵיהֶן, וְהָא אַסְתַּלְקָה לְעַילָּא.

וּבְגִין דָבֵר אַיִגְנוֹ בָנוֹ בָנָה, לֹא קָבֵלית תְּנַחּוּמִין, עַד דָאוּמִי
לָה. דָבְתִיב, (ירמיה לא) פֶה אָמַר ה' מַגְעִי קוֹלֶךְ מִבְכֵי
וַעֲינֵיכְ מִדְמַעָה.

כִּמְה דָעַבְדָת רְחֵל, אָוֹף דָבֵר שְׁבִינְתָא לְעַילָא. בְּדָמְתָרְגָם קָל
בְּרוּם שְׂמִיא אַשְׁתָמָע, שְׁבִינְתָא מִבְכָה עַל בָנָה.
בְּהָהִיא שְׁעַתָא דָאִיהִ הָוֹת מִבְכָה, אַתְעַרוֹ לְגַבָה שְׁתִין רְבוֹא
מִשְׁרִין עַילָאִין, וְכֵלָהוּ אַתְעַרוֹ בְכִיה לְגַבָה.
בְּהָהִוא שְׁעַתָא, אַשְׁתָמָע קָלָא לְרַקְיעַ עֲרָבּוֹת, וְאַזְדְעַזְעוֹ
מְאַהַן אַלְפַ עַלְמִין, הָהִוּ גַנְזִי מִן יוֹמָא דָאַתְבָרִי
עַלְמָא, עַד דָאַשְׁתָמָע הָהִוא קָלָא לְרוּם שְׂמִיא. וּמְאן אִיהִו,
דָא רַקְיעַ בְּעֵין הַקְרָחַ הַנּוֹרָא, דָאִיהִו עַל גַבִי הַחַיוֹת.

עַד דָאַתְגָלִית אִימָא לְבָרְתָא, וְאַמְרָה לָה, מַגְעִי קוֹלֶךְ. בְּדַיִן
אַתְפְרִישָת מַתְפָן, וְאַזְלָת הִיא וְכָל אַוְכְלוֹסְהָא בְגַלְוָתָא.
וְאַצְטְרִיבוּ לְאַתְבָרָא לְכַפָה סְטְרִין, לְמַהֲווּ גַלְוָתָא לְבָוָלָא,
וְהִיא יִשְׁבָה בָדָד.

רַבִי נְחִינְיא אָמַר, אַיְכָה, מָאן אָמַר דָא, הָהִוא רֹוח עַילָא
גַעַימָאָה, עַלְמָא דָאִתִי. וְעַל דָא, תִיבָה דָא רַוְחָנִי אִיהִו,
וְלֹא אִית בָה שְׁוֹתָפָו בָלְל, לֹא לִישָן וְשִׁינְיִין, וְלֹא שְׁפָוּן
בָלְל.

אִימָא שְׁאַלָה עַל בָרְתָה, דָא קְרֻכוֹרָא דָקִיר, אַדוֹן רְבּוֹן רַב
וְשְׁלִיט, יִשְׁבָה, וְלֹא עַזְמָתָה, בְתַחַלָה עַזְמָתָה, וְכָל
אַוְכְלוֹסְהָא עַזְמָדִים, הַשְׁתָא יוֹשֵבָת וְשַׁוְמָמָה. בָדָד, בָדָד

אחר בְּדַד יִשְׁבֶּה, בְּמֵאָן דְּמִסְאָיָב בְּמֵסְאָבוֹ, וְשִׁפְחָה בְּיִתְרֶשֶׁת
גְּבָרֶתֶת, הַהִיא דְּתַהוֹת מֵסָאָבָא, יִתְבָּא בְּדוֹכְתָּהָא.
שְׁלַחוֹ לְהוּ בְּנֵי בְּכָל לְבָנֵי אֲרֹעָא קְדִישָׁא, יִאָוֶת דְּאָתָון
צְרִיכִין לְמַבְּכִי, וְלַכּוֹן יִאָוֶת לְמַסְפֵּד, וְלַמַּעֲבֵד אֲבָלָא,
בְּמַחְזִיבָּוֹן הַיְּכָלֵין דְּאִימָא חֲרִיבִין, וְאַתְּרָ עֲרָסָה דְּאַתְּהָפֶךְ
בְּאֲבָלָא, וְהָוָא לִיתְ טָפָן, וְפִרְחָא מַגְבָּזָן, וְלֹא יַדְעַתָּוּן מִינָה.
תִּמְרוֹן דְּאִיהִי עַמְנָא גּוֹ גְּלֻוְתָא, וְנַחַתָּה דִּירָה בְּגַנוֹנָא. אֵי
הַכִּי, אֲנָן צְרִיכִין לְמַחְדִּי, דְּהָא יְחֹזָקָאֵל נְבִיאָה חַמָּא
לְהַכָּא, וְכָל אַוְכְּלוֹסָהָא.

וְדָאי, עַל דָּא אֲנָנוּ צְרִיכִין לְמַבְּכִי, וְלַמַּסְפֵּד בְּתָגִינָא, וּכְיַעַנְיִ
מִדְבָּרָא, דְּאִיהִו אַתְּתָרְכָת לְבָר מַהְיָכָלה, וְאֲנָנוּ
בְּגַלְוָתָא, וְהָיָא אַתְּתָעַלְנָא בְּמַרְיוֹן, וְחַמָּאת לְנָא בְּכָל יוֹמָן
בְּכַפְּה עָקוֹ, בְּכַפְּה נִימּוֹסִין גַּזְוִרִין עַלְנָא בְּכָל זָמָן, וְלֹא יַכְלָא
לְאַעֲדָה מִנְנָעָקוֹן, וְכָל אַיִלּוֹן מַכְתָּשִׁין דְּאֲנָנוּ סְבָלִין.
שְׁלַחוֹ לְהוּ בְּנֵי אֲרֹעָא קְדִישָׁא, יִאָוֶת דְּאִימָנָע עֲרָקָת,
וְאַתְּתָרְכָת מִנוּ הַיְּכָלָהָא, וְנַחַתָּה לְגַבְּיָכוּ בְּמַרְיוֹן
וּבְכָל עַצִּיב, בְּאִיתָתָא דִּיתָבָא בְּלֹא דַעַתָּא, וּבְגַבְּרָא דְּלֹא
יַכְיל לְשִׁיזְבָּא, וַיִּאָוֶת לַכּוֹן לְמַסְפֵּד.

אֲבָל אֲנָנוּ, אַיתְ לֹן לְמַבְּכִי וְלַמַּסְפֵּד בְּגַהִי וּמַרְיוֹן, דְּאֲנָנוּ חַמָּאָן
בְּכָל יוֹמָא הַיְּכָלָהָא חֲרִיב, וְתַעַלְיוֹן דִּמְדָבָרָ עַלְיוֹן
וְגַפְקִין, וְשַׁرְקִין יַעֲנִים בְּגַנְוִיהָ, וְאֲנָנוּ חַמָּאָן וּבְבָאוֹן.
וּבְעוֹד דְּאֲנָנוּ יִתְבִּין גַּבּוֹכִין, וְשַׁכְּבִיבִין פּוֹמָנָא בְּעַפְרָא, אֲנָנוּ

שְׁמַעֵּין קָל גַּעֲימֹו דְּרִגְלָהָא, בְּתִלְתָּ מְשֻׁמְרוֹתָא
דְּלִילִיא, נְחַתָּ וְחַמָּאת לְהִכְלָא, אַיְדָה חֶרְבִּין מְתוּקָדָן,
אֲעַלָּת מְהִיכָּלָא לְהִיכָּלָא, מְדוֹךְ לְדוֹךְ, וְגַעַת וְמַיְילָת, וּבְכַת
עַלְנָא וְעַל נְפָשָׁנָא.

וְאַנוּ מְתַעֲרִין לְקָל גַּעֲימֹו דְּבָכְיִתָּה וְיַלְלוֹתָה. וּרְוֹחַנָּא אַזְלָת,
אַבְתָּרָה, וּפְרָח לְגַבָּה. וּלְפּוּם שְׂעַתָּ פְּרָחָת וְאַזְלָת,
וְלֹא שְׁמַעַנָּא, וְלֹא יַדְעַנָּא מִידָּי, דָּהָא אַזְלָת, וְאַשְׁתָּאָרָנָא
גְּבוּכִין, דְּמִיבִּין, בְּלֹא רֹוחָא, בְּלֹא דַעַתָּא. צַעֲקִין, וְאַמְרִין
אַיְכָה.

תְּגִינָן, בְּכָל לִילִיא וְלִילִיא, קָל מְרִירֹות דְּכָאִיבָא דְּצִיוֹן
אַשְׁתָּמָע מְרוּם רְקִיעָא לְתַתָּא, וּמְתָתָא לְרְקִיעָא.
בְּדָבָר אַחֲרָ (ירמיה כה) ה' מְפָרָום יִשְׁאָג וּמְפָעוֹן קְדוֹשׁו יִתְנוּ קְולָו
שִׁיאָג יִשְׁאָג עַל גַּוְהָו.

בְּשִׁירֹותָא דְּלִילִיא, הִיא אַתְּבּוּנָת בְּבִבִּיה, וּשְׁאָגָת מְרוּם
רְקִיעָא לְעַילִיא. נְחַתָּת לְתַתָּא, לְאַתָּר מְדָבָח
הַחִיצוֹן, וְחַמָּת דּוֹכְתָה חַרְבָּה, מְסָאָב בְּמִסְאָבוֹ, וּבָל אַתָּר לֹא
אַשְׁתָּבָח בְּיַהָה. גַּעַת וְמַיְילָת, צַוְחָת בְּקָל מְרִירָו, וְאַמְרָת,
מְדָבָחִי מְדָבָחִי, פְּרִנְסָתִי דְּמִרְיוֹתִי לִי בְּכָמָה נִיסּוּכִין, בְּכָמָה
עַלְיוֹן דְּכִיּוֹן קְדִישָׁין.

כָּל גָּבְרִין קְדִישָׁין, רְבָרְבָּן מְמַגָּן, הוּו מְרוֹזָן וְחַדָּאן מִינָה,
אַבְלָיִן עִידּוֹנִין, וּפְלָגִין חֹלְקִיהָן, בְּרוּמִי רְקִיעָא. יְהָבוּ
בְּךָ נִיבְלָת חַסִּידִים קָדוֹשִׁים. בְּנֵי דָאַתְּדָבָחוּ עַלְךָ, וּוּי לִי

מדמייהן. אבל גברין רברבין ממגון, נפלו מדוּכתייהן לccoli צווחיהן.

יתבין לבר צווחין וביבאן, איננו אראלים קדיישין, דאת שמייה קדיישא הוּה מתרעטר עלייהו, וביה אינון חדאן וקויימין. לקל בביותהן את דא פראח מגייהו, וסלקא לrome מרים, ואשתחארו בנוקבא דבבאת ומיללת. הרא הוּא דבתייב, (ישעה לא) הן אראלם צעקו חזאה. אראלם בלא יונד, צעקו חוצה.

מדבחי מדבחי, לבתר דמוריית לי בניגלות בגין חסידין קדיישין, דמסרו נפשיהן וגעשמייהן עליה, איתתגניזת. אן אשכח לה, אן אשחתה דעליה. געת ומיללת וביבת בקהל עציב.

שתא אלפי גברי קדיישין, בכל סטרא דארבע סטרי עלמא, אינון הוּהוּ אכלי קרבנא בכל יומא, נתתי בהדרה, ומיללין וביבין על מדבח דעלזון. ויתיר הוּוּ, אלא אהמעטו. ואפלו איננו דקיימין לבר, ברוח אהרא, דמרזון מאינון אימרין ופדרין. בשירותא דלייליא צווחין געאן ומיללין על האי מדבח. ווי לחמרא דאבד אבוסה, אחר דמתריה מגיה. מאן חמוי נהיימו הנברין קדיישין במרתוניתה, מהתא לעילא, ומעילא לתטא. בפלגו ליליא, עאל לנו ההיא נקודה דציוון, אחר דבית קדש הקדשים, חמאת ליה דאתחריב, ואסתaab אחר

בֵּית מֹתְבָה וַעֲרָסָה, גַּעַת וַמִּילֶלֶת, סְלִקָּא מַתְתָּא לְעַילָּא,
וַמַּעַילָּא לְתַתָּא, אַסְטָבֵל בְּאַתָּר דְּכָרוֹבִים, צֻוּחָא בְּקוֹל
מְרִירָו, וַאֲרִימָת קָלָא וְאַמְּרָה, עֲרָסִי עֲרָסִי, אַתָּר בֵּית מֹתָבָי.
עַל הָאֵי דּוֹכְתָּא בְּתִיבָּ, (שָׁה''שׁ) עַל מְשַׁכְּבֵי בְּלִילָות. מְשַׁכְּבֵי,
עֲרָסָא דְּמַטְרוֹגִינִיתָא. גַּעַת בְּבִכְיָה וְאַמְּרָה, עֲרָסִי אַתָּר
מִקְדָּשִׁי, אַתָּר דְּמַרְגָּלָיִין טָבָאנָן, בֵּי פְּרוֹכְתָּא וּכְפּוֹרְתָּא,
דְּהָוָן סְמִכְיָן עַלוּחִי שְׂתִין אַלְפֵין רְבוּזָן אַבְנִי יָקָר, סְדָרִין
סְדָרִין, שְׂוִירִין שְׂוִירִין, מַסְתָּכְלָאָן דָּא לְדָא. סְדָרִין דְּרָמוֹגִינִין
מַתְצָעָן עַלְהָה לְדָי סְטָרִין. עַלְמָא קִיּוֹמָא בְּגִינָה.

רְבוּזָן עַלְמָא, בְּעַלְיָי, הָוָה אַתִּי לְגַבִּי, וְהָוָא שְׁכֵב בֵּין דְּרוֹעִי,
וַכָּל מַה דְּבָעִינָא מִנִּיה, וַכָּל בְּעוֹתִי עַבְדֵיד בְּעִידָנָא דָא.
בְּדָהָוָה אַתִּי לְגַבִּי, וְשָׁוֵוי בֵּי מְדוֹרִיה, וּמְשַׁתְּעַשָּׁע בֵּין שְׁדֵי.
עֲרָסִי עֲרָסִי, לִית אַתִּי דְכִיר בְּדָהָוִינָא אַתָּא לְגַבְךָ בְּחִדּוֹה
וּבְשִׁפְרוֹ דְלָבָא, וְאַינְנוּ רְבִיָּן עַולְמִין, הָוָי נְפָקִי
לְקָדְמוֹתִי, בְּטַשִּׁי בְּגַדְפִּיוּחוּ בְּחִדּוֹה, לְקַבְּלָא לִי.

עֲפָרָא דְבָה, הָוָה קָם מְהֻובְתִּיה, וְחוּזָו אַיְד אִתְגִּנְשִׁיא אַרְוֹנָא
דְאָוָרִיתָא דְהָוָת הָבָא, מְהָכָא נְפָקָא מְזֻונָא לְכָל
עַלְמָא, וְנְהָוָרָא, וּבְרָכָאָן לְכָלָא.

אַשְׁגָּה עַל בְּעַלְיָי, לִית הָבָא. אַשְׁגָּה לְכָל סְטָר. בְּעִידָנָא דָא
בְּדָהָוָה אַתִּי בְּעַלְיָי לְגַבִּי, וּסְחָרְגִּיה בְּמָה בְּגִינָן חַסִּידִין,
וַכָּל אַינְנוּ עַולְמִתָּאָן זְמִינָן לְקַבְּלָא לִיה.

וְהָוִינָא שְׁמַעַין מַרְחֹוק, קָל וּגְנִין דְפָעָמָונִים מַקְשָׁקָשִׁין בֵּין

rangleי, בגין דאשטע קליה עד דלא יועל לנבי. כל עוילימתאן דילוי, משבחון ואודן קמי קודשא בריך הווא, לבער אוילין כל חד על בי מותיביה, מתחבקו בנשיקתהון ברוחיהם.

בעל, און פגנית, השטא הווא ענדנא דהוינא אשכח בה. אסתפלנַא בכל סטר, וליית אנטה. און אשכח לך, ולא אַתְבָע בְּגִינָה.

דא הווא אתרך בעידנא דא, למיטי לנבי, הא אנא זמינה הכא. הא אונישית מאוי, ליית אנטה דביר יומי הרוחים, בד הוינא שכבת בתוקף, ומתקא בד Yokne, ודיווקני הווות מתקא בה, בהאי חותם דשביך דיווקני בגולפו דכתבא, הבי שבקנא דיווקני בה, בגין דתשטע בעדיווקני, ועוד האנא בנו חילוי.

געת בביבה, וצוחת, בעל, נהרו העיני הא איתחשה. ליית אנטה דביר, בד הוית אוושיט שמאלך מתחות רישי, ואנא מתענגנא על סגיאו דשלם, וימינך מתחבק באחו וبنשיקין. ונדרת לוי דלא תשזוק רחימותא דילוי לעלמיין. ואומית לוי, (תהלים קל) אם אשכח ירושלים תשכח ימני, הא אונישינה מנה.

ליית אנטה דביר, בד קאימא לנbeck בטוואר דסיני, שלימין שתין רבו דקבילו לך עלייהו, ואתעטרנא לך בהן, יתר מכל עממייא, והוינא אוילין אבדך לכל רועתה.

והיא שפה קטלא בהו לאלפים ורבעון, ולא אשגחנא. ואתא בידו בלהו במדברא, ושבקית לון תפוז, ואעלנא בניהון זעירין לקיימא קפה בארעה דא. ובידילנא לון לקיימא קפה, בגין רעotta.

בעל הי דביר, בכמה בגין קדישין קאי מנא קפה בכל הרא ודרא, ביומי רדוד ושלמה ביריה. לית אנט דביר כמה טבאן בעבדו קפה. יאות לד למידבר חוביון, ולא תדבר זכון. אז אתחביבו עלה.

בעינא עלה, לית אנטה. בעינא על בגין, לית אינון. בעינא על קדושתא דאתר דא, הא אסתאב. כל עלמא הוה בשלם בגין אתר דא. כל בין לא נבחן בעינא דא, בולדו הוו בשלם. געה ומיללת, וכל אינון אוקליסין לעילא. ובכלים צווחין לחתא, בשירותא דמשמורה תליתה.

נפקת ואתת, קיימא על אתר דמדבחא קטוורת בוסמין, געת ומיללת, וסלכת לעלה, ואשכחא חד ברוב מאינון תרין ברובין דהו בחדה, ומההוא זמנא לא הוה לה אלא חד. וההוא רביה עולימא דאשתאר, ינקא מינה בכיה ויללוותא.

בדין קודשא בריך הוא אודמן לנבה, ונחתת לה, וממלל עמה. ועל דא בתיב, (ירמיה לא) פה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש תקונה לאחריתך. ועל דא תנינן, תינוק יונק משדי אמו, ואשה מספרת עם בעלה. עד הכא

פָתִיחַתָא, מִבְאֹן וְלֵהֶלְאָה שִׁירוֹתָא דְמִגְילָת אַיָּכָה.

אַיָּכָה יִשְׂבַּה בָּדָד, רְבָגָן פָתִיחַי הָאֵי קָרָא, (קהלת יב) זָכוֹר אֲתָה בּוֹרָאך בִּימֵי בְּחוֹרוֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבוֹא יוֹמֵי הָרָעָה. הָאֵי קָרָא, אָזְקִימְנָא לֵיה בְּיִשְׂרָאֵל כֵּד הוּא בְּאֶרְעָא קְדִישָׁא. זָכוֹר אֲתָה בּוֹרָאך, הָוַי דְבִיר כֵּל אַיָּנוֹן טָבָא, וְכֵל אַיָּנוֹן אָתֵין וְגַפְנִין, דַעֲבָר לְדֹקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמִין קְדֻמָּאיִין, כֵד הוּות רְבִיא בְּמַהְימָנִיתָא, כְּדָבָר אַחֲר, (הושע יא) כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָהוּ.

בִּימֵי בְּחוֹרוֹתֶיךָ, בְּזָמְנָא דְאֵיתָהוּ אִיתְרָעֵי בְּךָ מִכְלָעַמְנִין דַעַלְמָא. עַד אֲשֶׁר לֹא יָבוֹא יוֹמֵי הָרָעָה, יוֹמִין הַזּוֹקְנָה, דְשַׁלְטִין בְּךָ שָׁאֵר עַמְנִין, וַיְבָדְרוּן לְךָ בְּכָל עַמְמִיאָה. בִּימֵי בְּחוֹרוֹתֶיךָ, יוֹמִין דְשַׁתָּא, דְאַיָּנוֹן בְּרִירִין לְךָ, וְגַטְרִיוֹן דְלַעַילָּא עַלְךָ. וְאַיָּנוֹן דִ' יְרָחִי דְשַׁתָּא, אַדְרָגִינְסָן אַיִיר סִין. אַלְיָן אַיָּנוֹן יוֹמִין דְבָהָר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל, וַעֲבָר בְּהָזָן עַמְהָזָן גַּפְנִין. וּבְגַנְסָת יִשְׂרָאֵל מַתְעַטְרָא בְּבָעָלה, וְאַתְקָרִיבָת בְּהַדִּיה.

עַד אֲשֶׁר לֹא יָבוֹא יוֹמֵי הָרָעָה, יוֹמֵי הַזּוֹקְנָה, יוֹמֵי הָרָעָה מִפְּשָׁש, וְאַיָּנוֹן: תְּמָנוֹ אָב טָבָת שְׁבָט. אָפָעַל גַּב דָּלָא אִיתְגָּלִיאָה

כֵּל בָּה, וְסִמְנָה (משל י) וְשְׁבָט לְגַ�ו חָסָר לִבָּ. וְהַגִּיעַו שְׁנִים, שְׁנִים דְגַלּוֹתָא, דְאַזְולִין יִשְׂרָאֵל מַטּוֹלְטָלִין. אַיִן לִי בְּהָם חַפֵּץ, דְתַגְינָן, זְמִינָן בְּיוֹמָא דְגַלּוֹתָא, דָלָא יִשְׁתַּבְחַ בְּיַדָּא דְבָר נְשָׁלָמִין בְּשֻׁוּקָא, וּבְדִין תְּבָלָה פְּרוֹתָה

מן הבאים.

עד אשר לא תחשך השם, דא קלסטר פנים של שכינה, מלעילא ומפתה. מהתא מאן אינון. מארי מתניתין דהוו באָרְעָא דישראל, פטיש רפיזא, מהדקין טנראין, ותלשין טוריין רמאין.

והאָז, זה התלמיד ירושלמי, נהיר נהורא דאוריתא, לבער דאתבטל דא, בביבול, אשטאָרו בחשוךא. דבתייב, (איכא א) במחשבים הוшибני, זה תלמוד בבלאי, האזליין ביה בני עלמא במחשבים.

ויהירות, אלין אינון הברהיות, דהוו נהירין נהירוי דחכמה סתימאה. והכובים, אלין אינון משכילים דהוו באָרְעָא קדישא, כל אינון תנאים ואמוראים, הכל עלמא קיימא בגנייהו. דבד הו קיימי בחדרא, הו אָמר בר נש לחבריה, מנו מלֵה דא דפרח מפומו, אָנא חמא מה דיהא יומא דא, או למחה, בך ובקה.

דבר אחר (קהלת יב) עד אשר לא תחשך השם, נהירו דקלסטר פני שכינה, דהוה נהיר לה בכל יומא, ומההוא נהירו עלמא אתקיים, וישראל שראן על אָרְעָא לדורותינו.

והאָז, אור שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, דהוה נהיר מסייף עלמא לסייף עלמא, ואתגנין. והקדוש ברוך הוא הו נהיר, ואפיק מיגיה חד חוטא

דִימִינָא דְקִידְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאַחֲיד לְסִיחָרָא. וּבְהַהוּא
זִמְנָא בְתִיב, (איבח'ב) הַשִּׁיב אַחֲרֵי יָמִינוֹ.
וְהִירְתָּ, דְבַתִּיב (ישעה א) צִדְקָה יָלִין בָּה. וְהַכְּבָבִים, מֶלֶאכִי
הַשִּׁירָת, שְׁהִיו בָּאִים בָּה וִידּוּעִים אֲצָלָה, וּבְטַלוּ
מַקְיּוּמֵיהּוּ, וְאַלְיָן אִיקְרָזָן מֶלֶאכִי שְׁלָום. וּשְׁבוּ הַעֲבִים אַחֲרֵי
הַגְּשָׁם, דְבַתִּיב (שם לו) מֶלֶאכִי שְׁלָום מֶר יְבָכֵיּוּן.

(קהלת יב) בְיּוֹם שִׁזְעוֹ שְׁמָרֵי הַבַּיִת, אַלְיָן תָּלַת קְפִי דִינֵין, דְהַו
אוֹלֵפִי תּוֹרָה בְלִשְׁבַת הַגּוּית. וְהַתְּעִוָתוֹ אֲנָשֵׁי הַחַיל,
אַלְוָ סְנָהָרָי גְדוֹלָה וּסְנָהָרָי קְטָנָה. וּבְטַלוּ הַטְּחָנוֹת, אַלְוָ
כְּהָנִים וְלֹוִים, וּבְלָהּוּ מִשְׁמָרוֹת דְהַו קִיְמִי בִּירוֹשָׁלָם.

וְחַשְׁבוּ הַרְאֹות בְאַרְבּוֹת, אַלְיָן נְבִיאִים וְצֹופִים, דְהַו חָמָאן
בְּנֻבּוֹאָה וּבְרוֹוח הַקָּדָשׁ. (שם) וּסְגָרוּ דְלָתִים בְשָׁוק,
דְבָנִי נְשָׁא צְוּחִין, וְלִית מִן דִיתִיב עַלְיִיהּוּ, דְהָא בְּלִתְרָעִין
גְּנָעָלִי, מַן יוֹמָא דְאַתְּחָרֵב בֵי מִקְדָּשָׁא, וּבְטִילָת עֲבִידָת בֵּית
אֱלֹהָנָא.

בְשֶׁפֶל קוֹל הַטְּחָנָה, אַלְיָן אַיְנוֹן כוֹתְשֵׁי קְטוֹרָת, דְהַו יְהָבִי
קְלָא בְכָל יוֹמָא, בְכַתִּישׁוּ דִילִילָה. דְבָר אַחֲרֵי קוֹל
הַטְּחָנָה, קְלָא דְשִׁבְינָתָא, צְוּחָא בְכָל יוֹמָא, שִׁבוּ בְנִים
שׂוּבָבִים, וְלִית מִן דִינְשָׁנָה בָּה.

וַיִּשְׁחוּ בְלִ בְנּוֹת הַשִּׁיר, אַלְיָן אַיְנוֹן דְסָלְקִין בְּרוֹכָנָא בְכָל
יוֹמָא, וּמְנֻגְנִי גִינּוֹנָא דְשִׁיר. בָּל, לְאַסְגָּאָה מֶלֶאכִי
עִילָּאָה לְעִילָּא, דְהַו מִתְחָלָקִי מִשְׁמָרוֹת לְעִילָּא, לְקַבֵּל אַיְנוֹן

מְשֻׁמְרוֹת לְתַתָּא. שְׁחוֹ, אֵלֵין דְּלִתְתָּא. בְּבִיכּוֹל, אֲפָ אֵלֵין דְּלִיעֵילָא שְׁחוֹ. גַם מְגַבָּה יִרְאָה, וְאֲפָ עַל גַּב דְּמְגַבָּה הַוּ נְגֶסָּא, הַוּ דְּחָלִין.

שְׁחוֹ אִינּוֹן בְּנוֹת שִׁיר, בְּגִינוֹן דְּהָא פְ' אַלְפָ לוּוּיִם, הַוּ יִדְיָהָוּן מְהַדְקָן לְאַחֲזָרָא. כִּד מְטוֹ לְנְהָרוֹת בְּכָל, בְּגִוְרִיהָוּן הַוּ תְּלִיאָין עַל אִילְגִּין דְּתַפְּן. הַוּ שְׁאֵלֵין לוֹזַן לְנְגָנָא. וְאָמְרִי, (תְּהִלִּים קָלָא) אֵיךְ נְשִׁיר אֶת שִׁיר הָא עַל אֲדָמָת גָּכָר. נְשָׁכוּ בְּשִׁגְיָהָוּן בּוּהָנִי יִדְיָהָוּן וּכְרָתוֹ לוֹזַן, וְלֹא יִכְלֹו לְנְגָנָא, וַיַּכְלְלוּ לוֹזַן.

וְתְּהִתְהִתִּים בְּדָרְךָ, הַהָא הַוּ אַזְלִיאָן בְּרִיחִיאָן עַל צְזָאַרְיָהָוּן, וְמַהְדוֹקָא דְּהָהָה תְּקִיף, הַוּ נְפָלוּ אַצְבָּעוֹתִיהָוּ בְּאוֹרָחָא. וְיַרְמִיהָה הָוּה לְקִיטַלְוָן בְּטַלִּיתִיהָ, וְנִשְׁיקַלְוָן, וְבְכִיְלָה. וְהָוּה אָמֵר לְהָוּ, בְּנִי, וְלֹא אָמְרִית לְכָבוֹן, (ירמיה יא) תָנוּ לְהָיָה אֱלֹהִיכֶם בְּבּוֹד בְּטַרְמָה יְחִשֵּׁיךְ וְגַוְן. וְעַל דָא בְּתִיב, (שם ט) עַל הַחֲרִים אֲשָׁא בְּכִי וְגַהְיָה וְעַל נְאֹות מְדָבֵר כּוֹ.

(קהלת יב) וַיְגַנְגַז הַשְּׁקָד, מַן יוֹמָא דְגַצִּיעָן אַיְלָנָא דָא לְבָלְבִּין, עד יוֹמָא דְעַבְדִּיד אַיְבָה, חַד וְעַשְׂרִים יוֹמָא נִגְהָוּ. כְּה מַיְזָן בְּתָמוֹן עד ט' בְּאָב, כ"א יוֹם בְּיִנְיָהוּ. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב,
*) (ירמיה א) מַקְלֵל שְׁקָד אַנְיִ רֹזָא.

וַיִּסְתַּבֵּל הַחֲגָב, דְאַתְּיָהָב מְטוֹלָא עַל בְּתִפְויִי דְזִרְעָא דְרוֹדָד. וַתִּפְרַר הַאֲבִיָּנָה, דְאַתְּבְטַל עַבִּידָת בֵּית אֱלֹהָנָה. כִּי הַזְּלָקָה אֲדָמָ לְבֵית עֹלָמוֹ, דָא הוּא בְּבּוֹד, דְאַסְתַּלְקָה לְעִילָּא. וּבְנִי נְשָׁא צְוֹחִין, וְלִיתָ מָאָן דִּישְׁגַח בְּהָוּ.

(קהלת יב) עד אשר לא ירתק חבל הכסף, אחר רכינה מקטיר
קטורת על מדבחא דלגאו. ותרין גלת הזהב, דא
הוא בית קדש הקדשים, דתמן ברובים דרך. ותשבר בד
על המבע, דא מלכות בית דוד דאיתבר.

וישב העפר על הארץ בשהיה, יתחרב بي מקדשא, ויהא
בעפרא. והרוח תשוב אל האלים אשר נתנה, דא
שביגנא, ואסתלקותא דרום נבואה מן עולם.
רבי יודאי פתח, (שם) ביום שינו שמרי הבית, אלין תנאים
ואמורים, ההוו נטרי עמא דארעא דישראל,
ואזעזען מדורותיהם.

והתעותו אנשי החיל, בדבר אחר, (בראשית מז) ויש שם אנשי
חיל. חובה דבני יעקב, דהוו אנשי חיל, וסבלי
עוות דינא, בדבר אחר, (איוב ח) האל יעוט משפט. קבילו
עוות דינא. איןון אנשי חיל. דקה אורחות דנחש, לבתר
דקטייל לבר נש, אהדר ונשיך ליה נשיכו בלא רחמיין,
(?"חלופי גרסאות") דא איהו עוות דינא.

שלחו להו בני ארעא קדיشا, יאות דאתון אית לכו
למבי, במאן דבכי מרחיק. דהא אבלא וביבה
ומספדא בנהי ומרירו לא מטה לבו. דהא רחצתיו רגלייכו,
ולא בעיתו לטגפא לוון במלקדמיין. בדבר אחר, (שה"ש ח)
רחצתי את רגלי איבכה אטגפא.

אבל אין דשכניין בין גדרי נחש, ובמין לוון בכל יומא,

קָטִיל, וְנַשִּׁיךְ, וְאֵנוֹ חֲמִינָן בְּעִינֵינוֹ עוֹזָת הַדִּין
דָּאַתְעַבֵּיד בְּיִנְגָּא, בְּאַינְנוּ אֲנָשֵׁי חִיל, הִי בְּיוֹמֵיהֶן שְׁתִיקָה,
וְלֹא בְּעָד יִנְגָּא. דְּדַחֵל מִינִיחָהוּ דְּחִילָוּ סְגִי, וְלֹא יִכְלֶל
לְקַיִםָא קְמִיחָהוּ. וּבֵין דַעֲבָרוֹ לְהַהְוָא עַלְמָא בְּתִיְבָתָא,
קְיִימָא נְחַשָּׁ קְמִי קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, וְתַבָּע דִינָא.

וְדַיְיךְ קָרָא דְבַתִּיב, (שמות בא) גְוִגְבָּא אִישׁ וּמְבָרוֹ וְנִמְצָא בִּידּוֹ
מוֹת יוֹמָת. אָמֵר קְוִדְשָׁא בְּרִיךְ הַיָּא לְנְחַשָּׁ, יוֹסֵף לֹא
הִיה אִישׁ. וְנִמְצָא בִּידּוֹ גְנוּי, הָא בִּידֵיהֶן לֹא אַשְׁתַּבָּח. אַהֲרֹן
וְקָאָמֵר, (דברים כד) כִּי יִמְצָא אִישׁ גְוִגְבָּא נְפָשָׁתָא מְאַחֲיוֹ מַבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהַתְעַמֵּר בּוֹ וּמְבָרוֹ וּמַת הַגְּנָבָה הַהְוָא.

תְמִגֵּי מָאָה שְׁנִין הַזָּהָר קְיִימָא הַהְוָא נְחַשָּׁ וְתַבָּע דִינָא. וְאֵנוֹ
תְּגִינְגָּן, מִאן דָאַתְחִיב בְּתִרְיִי דִינְגָן, אַתְהַן בְּחַמְרָא. וְוִי
מִאן דְקַבֵּיל עֲזַנְשָׁא עַל חֹזְבָוִי, דָהָא מִתָּה מְבָפָרָה עַל חֹזְבָוִין,
וְאַהֲרֹן לְקַבֵּיל עֲזַנְשָׁא אַוחֲרָא, וְוִי דִי הַתְעֻתָּהוּ אֲנָשֵׁי חִיל,
וְסָמָאל וְנְחַשָּׁ קְיִימָיו לְתַבָּע דִינָא.

עַל דָא יָאֹתָן לְזַן לְמַבְבִּי וּלְמַסְפֵּד, דְקַרְתָּא קְדִישָׁא אַשְׁתָּאָרָת
בְּדָד מִבְּלַטְבִּין דַהְוּ בָה. בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא נְחַת סְמָאל
וּבְלַבְלָל עַלְמָא, וְאַעֲילָ רֹוחָא דָא בְּמַעוֹי דַהְהָוָא רְשָׁע מְלָכָא
דְרוֹמִי, וְתַבָּע דִינָא מַתְקִיפִי עַלְמָא. וְוִי לְדָא, וְוִי לְעַלְמָא,
עוֹזָת דִינָא לֹא אַשְׁתַּבָּח מִן יוֹמָא דָאַתְבָּרִי עַלְמָא, בְּדָא.
אַיְבָה בְּגִינְךְ עַמּוֹדִים דְעַלְמָא, קְיִימָן סְמָכִין, דְעַלְמָא קְיִימָא
עַלְיָהָן, וְאֵנוֹ מַתְעַטָּרָא עַלְיָהָן בְּכָל יוֹמָא. הַיְדָה

הַתְּעִוָותָו עַל יְדֵי דָנָחָשׁ, הַיְד הַתְּעִוָותָו רֹוחַן קְדִישַׁין,
לֹא תְלַבְשָׂא בְּלֹבוֹשִׁין גְּבָרָין אֲחֶרְגַּין, לִמְידָן לוֹז בְּקָלָגָן
סְגִי, וּוֹי לְדָא, וּוֹי לְעוֹתָא דָא.

מאן חַמָא גו גְנַתָא דָעַדָן, בְשַׁעַתָא דָאַתְמָסָר דִינָא לְעַילָא.
עַשֶר מְרַגְלָאָן שְׁפִירָן, נְהִירָוּ דְכָל גְנַתָא, בֵין כֶל אַינְנוּ
אַיְלָגַן. מַתְפִשְׁטַיְן וְנַפְקִין בְּלָהָו לְבָרָה. וּכֶל אַינְנוּ אַיְלָגַן
דְגַנְתָא דָעַדָן, צְוָחַיַן וְאַמְרַיַן, וּוֹי דְהַתְעִוָותָו אַנְשָׁיְחָלִיל.
גְנַטּוּרִי תְּרָעָא דְגַנְתָא דָעַדָן מְזֻדָעָזָן, אַינְנוּ בְּרוּבִים, *
סְלָקִין וְגַחְתִּין, וְלֹא יְהִיבָי דּוֹכְתָא לְאַפְקָא אַלְיָן נְהֹרִין.
בְּד אַתְפִשְׁטוּ מְגֹו נְהֹרִין דְלֹבוֹשִׁיהָזָן. וְעַילָאָין וְתַתָאָין צְוָחַיַן
לְקַדְמוֹתָהָזָן, וְאַינְנוּ גְנַטּוּרִי חֻומָות לְעַילָא מְזֻדָעָזָן, וּכֶל
חַיְילִי רֹום שְׁמִיאָה בְּכָאָן וְמַיְילָלָן. מאן חַמָא לְאַיְמָנָא גַעַת
וְמַיְילָלָא. נְחַתָת לְגַבִי בְּרוּבִים, גְנַטּוּרִי תְּרָעִין דְבְגַנְתָא,
וְאַינְנוּ מְזֻדָעָזָן. סְלָקָת אַיְמָנָא, וְחַד בְּרוּב בְּהַדָּה.

וּכְדִין לְהַט הַחַרְבָ הַמְתַהְפַכָת, שְׁגַנָּא סְגִי, בְטַש לְנוּ תְּרָעִין,
וְנַפְקָו אַינְנוּ עַשֶר נְהֹרִין. עַילָאָין וְתַתָאָין צְוָחַיַן, וּוֹי
לְעַלְמָא, וּוֹי לְדָרָא.

אָנָן יָאוֹת לָז לְמַסְפֵד בְתָגִים, בְּד נְחַתָת אַיְמָא, וְלֹא אַשְׁבַחַת
לוֹז תִּפְנוּ בְגַנְתָא, וּכֶל אַינְנוּ נְהֹרִין וּבְוִסְמִין, גַעַן
וְמַיְילָלָן, בְּדִין גַעַת וְמַיְילָלָת. אַינְנוּ בְּרוּבִים גְנַטּוּרִי תְּרָעִין
בְּכָאָן וְמַיְילָלָן, פְתַחְיִן בְּבִכִּיה, אָנָן עַל אַחַת פְטָה וּכְפָה
יָאוֹת לָז לְמַבְכֵי עַל בּוֹלָא, וְעַל עֲוֹתָא דָא.

תו פָתַח, (בראשית ט) וַיַּצְוֹ אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר וְגוּ' (שם) אֲנָא שָׁא נָא
פִשְׁעַ אֲחִיךְ וְמַטְאָתֶם וְגוּ' וַיַּבְךְ יוֹסֵף בְּדָבָרִים אֲלֵיו. חֹבָא
לִיה עָבָדוּ, וְהִוא מַבְפֵר בּוֹלָא, וּמַבֵּפֵר עַל חֹבְּיָהוּ. בֵּין
דָאָיו מִחְיל, מָאוֹן אִית לִיה לְתַבָּעָא עַל חֹבְּיָהוּ. הָוו
וְהַתְּעוּתָו אָגְשֵׁי הַחִיל. עֲוֹתָה הַדִּין סְגִי, הָוו לְאַינּוֹן אָגְשֵׁי
הַחִיל, וּוְלֹן, מָאוֹן יְנַחַם לֹן.

אַפְאָי הָוו עֲוֹת דִינָא דָא. בְּגִינֵוּ דָהָא אִימְנָא אַתְּתְּרַכְתָּ
וּעֲרַקָת, וְאַזְלָת לְהָ, וּבְגִינֵוּ דָא עֲוֹת דִינָא אַשְׁתְּכָח,
דָאַשְׁתְּכָחָא בְּלַחְזָהָא הַהְוָא דָאַשְׁטָנוֹא עַלְנוֹא, וְלֹא הָוו מָאוֹן
דִימְחֵי בִּידָה, וַיַּטְעַז עַלְנוֹא טָעַנְתָּא. עַל דָא אַתְּמִסְרוּ
בִּידָהָא בֶּל תִּקְוֹנִי דָאַיְמָנָא.

דָאָלוּ אִימְנָא אַשְׁתְּכָחָת תְּפִזְן. לְנוֹ מִשְׂוָרָת הַדִּין אַעַלְתָּ לֹן.
עַל דָא הִיא בְּכָאת, עַל דָא הִיא מִיְלָלָא, עַל בְּגִנָה
הַאֲתָגָלָג, וְדָאַתְּקָטְלָג, וְדָאַשְׁתְּצִיאָו עַל מְגַן.

וּבְדִינֵי הָוּ לֹא אַשְׁתְּכָחָת, וּבְעֵיד הַהְוָא נְחַשׁ רְעוּתָהָ בָהָג.
וְעַל דָא בְּתִיב, (ישעה ט) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלֵחָה אַמְכָם.
שְׁלֵחָה אַמְכָם, דָלָא תָהָא זְמִינָת בְּדִינֵיכֶן. אַיְכָה יִשְׁבָה בְּדָר
בְּהַהְוָא שְׁעַתָּא, דָאָהִי הוּת נְסָבָה טָעַנְתָּ בְּגִנָה, וּבְגִינָה
אַתְּקָרְעָ דִינָא.

וּבְרַ אַינּוֹן עַשְׁר מְרֻגְלָן גַּפְקוּ מְגַן עַדָן, לְאַתְּלַבְשָׂא בְּלִבּוּשֵׁין
אַחֲרָנִין, בְּלָהָו לִבּוּשֵׁין אַתְּמִסְרוּ בִּידָא דְנַחַשׁ, בְּרַ חֲרַ
דָאָהוּ רְאוּבָן. דְכִתִּיב וַיֵּשֶׁב רְאוּבָן אֶל הַבָּור.

ועל דיבָב עיטא לִמְרֵמי לִבְירָא, אַיְתֵפֶס אֵיתָהו בּוּבְירָא,
וְאַשְׁתְּזִיבָב. וְדָא אֵיתָהו רְבִי אַלְיעָזָר הַגָּדוֹל, בְּפָרָשָׂוּהוּ
לְמִינּוֹת, וַיַּהֲבֹהוּ בּוּבְירָא, וְאַשְׁתְּזִיבָבָת נְשָׁמְתִיה דְרָאוּבָן. ק